

Tool 2

VAKKEN VERBINDEN

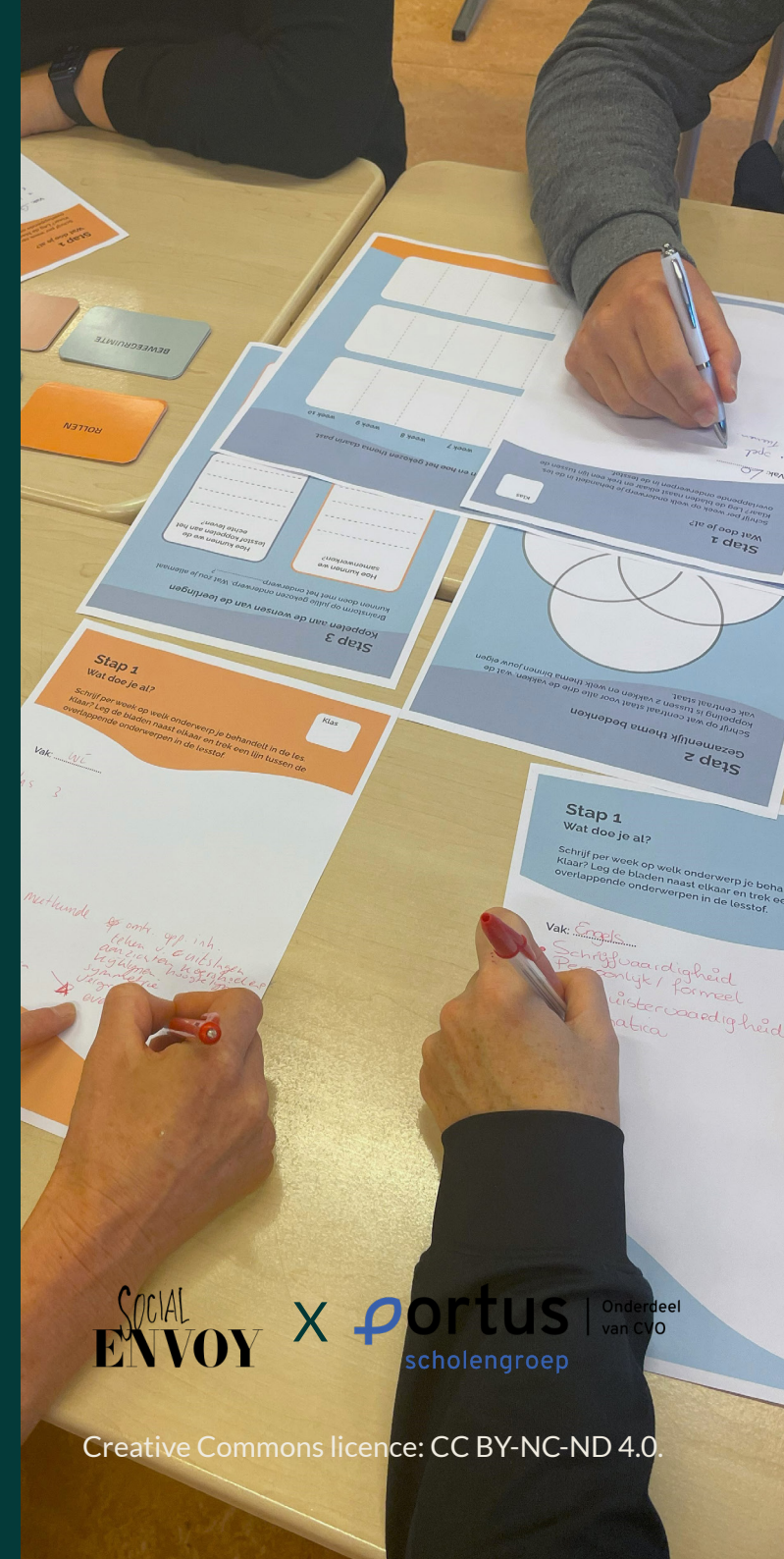
Uit het onderzoek dat Social Envoy op Portus Juliana heeft uitgevoerd blijkt dat leerlingen beter leren als de onderwerpen beter op elkaar aansluiten en er meer context is. Ook merken docenten dat kennis vaak pas beklijft als een onderwerp vaker wordt behandeld. Door de volle roosters is daar alleen niet altijd tijd voor. Door een aantal vakken met elkaar te combineren zorgen we ervoor dat bestaande lesstof beter op elkaar aansluit. Zo zien leerlingen op verschillende plekken hetzelfde thema terug keren, vanuit een ander perspectief. Dit motiveert hen, omdat ze merken dat de lesstof op meerdere vlakken relevant is en ze het niet alleen voor de oefening doen.

Een overkoepelend thema kan ook helpen om abstracte begrippen tastbaarder te maken. Coördinaten zijn bijvoorbeeld abstract, maar komen tot leven als je ze niet alleen bij wiskunde behandelt, maar ook koppelt aan aardrijkskunde of economie. Een thema hoeft niet helemaal terug te komen in een vak, om het te kunnen verbinden aan andere vakken. Denk bijvoorbeeld aan het maken van zeepjes bij scheikunde. Deze kan je weer verkopen bij economie, met ondersteuning in de taal vanuit Nederlands. Door deze koppelingen te maken, voelt het niet als losstaande opdrachten, maar als een oefening voor het echte leven, na school.

Dit betekent niet dat alle vakken samen moeten worden behandeld. Sommige vakken sluiten van nature beter op elkaar aan dan andere en vakken als Nederlands, techniek of tekenen kunnen aan bijna alle vakken gekoppeld worden.

Veel docenten leggen onbewust of op kleine schaal al verbindingen. Door deze tool in te zetten wordt het werk dat al wordt gedaan zichtbaar en kan overlap goed worden ingezet. Zo worden docenten ontlast door af te stemmen wie wat behandelt en kan je voortbouwen op elkaars lessen. Door bestaande activiteiten en samenwerkingen te versterken en te structureren, kunnen we waarderen wat er al is en bewustere keuzes maken over wat we wel en niet oppakken.

Opgesteld samen met Jeffrey van der Laan, coördinator basisvaardigheden Portus Juliana

SOCIAL
ENVOY

x portus
scholengroep

Onderdeel
van CVO

Creative Commons licentie: CC BY-NC-ND 4.0.

Voorbeeld

M&M

WISKUNDE

TEKENEN

Je hebt nodig:

- **Werkbladen Vakken verbinden**

Stap 1 t/m 3 (printen A4) 1 set

Stap 4 (printen A3) 1 keer

- **Motivatie kaarten (drukwerk)**

- **2 uur de tijd**

Overleg met 1 of 2 collega's die dezelfde klas les geven of jullie elkaars vakken kunnen versterken. Als jullie enthousiast zijn, kunnen jullie tijd inplannen om aan de slag te gaan met onderstaande werkbladen. De instructies staan per werkblad opgeschreven. In stap 1 schrijft iedereen individueel op welke thema's aankomend blok aan bod zijn, in stap 2 kies je een gezamenlijk thema, in stap 3 neem je de motivatie van de leerlingen mee en in stap 4 maken jullie een globale planning voor de aankomende periode.

STAP 1
WAT DOE JE AL?

Klas

Schrijf per week op welk onderwerp je behandelt in de les. Leg de bladen naast elkaar en bespreek de overlappende onderwerpen in de lesstof.

Vak: .....

STAP 1
WAT DOE JE AL?

Klas

Schrijf per week op welk onderwerp je behandelt in de les. Leg de bladen naast elkaar en bespreek de overlappende onderwerpen in de lesstof.

Vak: .....

STAP 1
WAT DOE JE AL?

Klas

Schrijf per week op welk onderwerp je behandelt in de les. Leg de bladen naast elkaar en bespreek de overlappende onderwerpen in de lesstof.

Vak: .....

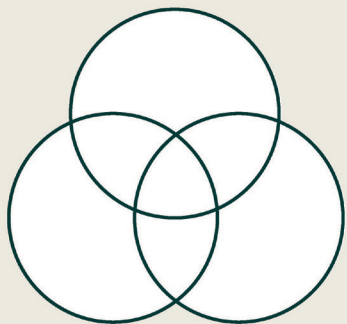
Voorbeeld M&M, wiskunde en tekenen:

M&M gaat zich in periode 2 bezighouden met de Romeinen. Hier komt onder andere de (bouw)kunst aan bod. Tijdens wiskunde wordt er onder andere gekeken naar ruimtefiguren en bij tekenen komt de kleurenleer aan bod.

STAP 2

GEZAMENLIJK THEMA BEPALEN

Schrijf op wat centraal staat voor alle drie de vakken, wat de koppeling is tussen 2 vakken en welk thema binnen jouw eigen vak centraal staat.

Thema

Vak 1

Vak 2

Vak 3

STAP 3

MOTIVATIE VAN DE LEERLINGEN

Op de kaarten staan dingen die leerlingen motiveren of demotiveren. Ga er doorheen en kies er een paar die jullie aan jullie lessen willen toevoegen. Schrijf hieronder wat jullie meenemen in jullie lessen.

Samenwerken

Het echte leven

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Creativiteit

Rode vlaggen

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

STAP 4

STAPPEN IN DE TIJD

Vul in onderstaand schema in welk onderwerp jullie per week behandelen en hoe het gekozen thema daarin past. Dit is een richtlijn, dus ga er flexibel mee om. Teken tot slot een lijntje tussen de vakken, wanneer je het thema door geeft aan de ander.

	week 1	week 2	week 3	week 4	week 5	week 6	week 7	week 8	week 9	week 10
Vak 1										
Vak 2										
Vak 3										

Door het thema bouwwerken te kiezen kunnen het Colosseum, het Pantheon en de bogen worden gekoppeld aan de wiskundige figuren. De periode wordt afgesloten met het maken van een landschap bij tekenen, waarin ten minste één wiskundig figuur of grieks bouwwerk wordt geschilderd.

Deze tools zijn ontwikkeld en ontworpen door Social Envoy, gebaseerd op het participatief onderzoek dat zij op Portus Juliana hebben verricht in 2024.

Het delen van de kennis uit dit rapport wordt gewaardeerd, mits er duidelijk wordt verwezen naar de onderzoekers, Portus Juliana en de Portus Scholengroep. Losse onderdelen van dit onderzoek mogen echter niet uit verband en zonder context worden overgenomen of gedeeld.

Ook mogen (onderdelen van) de tools en het onderzoeksrapport niet worden verkocht.

Creative Commons licence: CC BY-NC-ND 4.0.